

**Методичні рекомендації
із самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу
з дисципліни «Методика викладання іноземних мов і перекладу у вищій школі»**

Самостійна робота студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Зміст СРС над конкретною дисципліною визначається робочою навчальною програмою з цієї дисципліни, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

З навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов і перекладу у вищій школі» самостійна робота студентів передбачає:

- опанування лекційного матеріалу;
- підготовку до практичних занять
- підготовку домашнього завдання
- самостійне вивчення теоретичних питань програми, що винесені на самостійне вивчення;
- підготовку до написання поточних тестів та модульної контрольної роботи.

Теоретичні питання, що винесені на самостійне вивчення:

Тема 2.1.1. Загальні питання методики викладання іноземних мов у вищій школі. Особливості навчання іноземних мов у ВНЗ: практична спрямованість навчання, наступність у навчанні, високий ступінь узагальнення, збільшення питомої ваги самостійної роботи, особливості співвідношення видів мовленнєвої діяльності. Співвідношення теорії та практики на заняттях з іноземної мови.

Тема 2.1.2. Історія методики викладання іноземних мов. Сугестивний метод. Комунікативний метод. Метод повної фізичної реакції.

Тема 2.1.3. Система вправ для формування навичок та умінь мовлення і перекладу. Вправи для розвитку навичок та умінь у різних видах мовленнєвої діяльності.

Тема 2.1.4. Формування мовних навичок. Фонетичний мінімум. Основні труднощі в оволодінні звуковою системою та інтонацією англійської мови україномовними студентами. Подолання фонетичної інтерференції. Вимоги до вимови студентів. Основні труднощі в оволодінні лексичним матеріалом англійської мови україномовними студентами. Способи семантизації іншомовної лексики. Активний та пасивний словникові мінімуми. Активний і пасивний граматичний мінімуми. Основні труднощі в оволодінні граматичною системою англійської мови україномовними студентами.

Тема 2.1.5. Формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Класифікація видів аудіювання і типи аудіотекстів. Вимоги до текстів для навчання аудіювання.

Тема 2.1.6. Формування іншомовної компетенції в говорінні. Функціональні типи монологів і діалогів. Навчально-комунікативна мовленнєва ситуація і способи її створення. Рольова гра і методика її організації та проведення.

Тема 2.1.7. Формування іншомовної компетенції у читанні. Класифікація видів читання і типи текстів для читання. Вимоги до текстів для навчання читання.

Тема 2.1.8. Формування іншомовної компетенції у письмі. Жанри і типи писемних текстів. Стандарти створення писемних текстів різних жанрів і типів.

Тема 2.1.9. Формування компетенції у перекладі/медіації. Типи і види перекладу/медіації. Вправи для формування компетенції у перекладі/медіації.

Тема 2.2.1. Планування навчального процесу з іноземної мови. Типологія занять. Лекційні заняття. Лекційно-практичні заняття. Практичні заняття. Лабораторні заняття. Перевірочні заняття. Факультативні заняття. Мета, зміст, структура кожного з зазначених видів занять. Функції викладача на занятті.

Тема 2.2.2. Організація і реалізація контролю та оцінювання на заняттях з іноземної мови. Національна система оцінювання, рейтингова система оцінювання, національна шкала оцінювання, шкала ECTS. Основні поняття: семестровий екзамен, семестровий диференційований залік, кредитно-модульна система, навчальний модуль, кредит (залікова одиниця), рейтинг (рейтингова оцінка), рейтингова система, поточна модульна рейтингова

оцінка, контрольна модульна рейтингова оцінка, підсумкова модульна рейтингова оцінка, підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка, екзаменаційна рейтингова оцінка, залікова рейтингова оцінка, підсумкова семестрова рейтингова оцінка.

Тема 2.2.3. Організація і реалізація позааудиторної роботи з іноземної мови. Зміст, види і форми позааудиторної роботи з іноземних мов залежно від специфіки професійної підготовки.

Рекомендована література:

1. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – М. : Изд. центр «Академия», 2008. – 336 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Ковтун О.В. Методика викладання іноземних мов і перекладу у вищій школі. Практикум / О. В. Ковтун, А. Г. Гудманян. – К. : НАУ, 2015. – 80 с.
4. Коряковцева Н.Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык / Н.Ф. Коряковцева. – М. : АРКТИ, 2002. – 176 с.
5. Латышев Л.К. Структура и содержание подготовки переводчиков в языковом вузе / Л.К. Латышев, В.Й. Провоторов. – М. : НВИ: ТЕЗАУРУС, 2001. – 136 с.
6. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
7. Пассов Е.И. Методика как теория и технология иноязычного образования / Е.И. Пассов. – Елец : ЕГУ им. И.А.Бунина, 2010. – 543 с.
8. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності : підручник / Л. М. Черноватий. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 376 с.

Питання для самоконтролю

Шановні студенти, перевірте себе. Якщо Ви знаєте відповіді на ці запитання, Ви готові до написання модульних контрольних робіт з «Методики викладання іноземних мов і перекладу у вищій школі».

Модульна контрольна робота № 1:

1. Методика викладання іноземних мов як галузь науки.
2. Зв'язки методики викладання іноземних мов із суміжними науками (Педагогіка. Психологія. Фізіологія. Лінгвістика).
3. Цілі, принципи, методи, технологія, засоби і зміст методики викладання іноземних мов у ВНЗ.
4. Особливості навчання іноземних мов у ВНЗ.
5. Співвідношення теорії та практики на заняттях з іноземної мови.
6. Класифікація методів навчання іноземних мов.
7. Метод Яна Амоса Коменського.
8. Граматико-перекладні методи.
9. Прямі методи (Традиційні методики. Усний метод Гарольда Пальмера. Методична система навчання читання Майкла Уеста).
10. Аудіо-лінгвальний метод.
11. Сугестивний метод.
12. Комунікативний метод.
13. Метод повної фізичної реакції.
14. Системний підхід до відбору та укладання вправ.
15. Структура вправи.
16. Основні критерії класифікації вправ.
17. Додаткові критерії класифікації вправ.
18. Типи вправ для навчання іноземних мов.
19. Класифікація вправ для навчання іноземних мов.
20. Порівняльний аналіз фонологічних систем української та англійської мов.
21. Фонетичний мінімум.

22. Основні труднощі в оволодінні звуковою системою та інтонацією англійської мови україномовними студентами. Вимоги до вимови студентів.
23. Подолання фонетичної інтерференції.
24. Зміст навчання звуковимови та інтонації.
25. Методи навчання звуків та інтонації англійської мови.
26. Наукові принципи відбору лексичного матеріалу (лінгвістичні і дидактичні).
27. Основні труднощі в оволодінні лексичним матеріалом англійської мови україномовними студентами.
28. Способи семантизації іншомовної лексики.
29. Активний та пасивний словникові мінімуми.
30. Вправи для оволодіння словниковим складом іноземної мови.
31. Активний і пасивний граматичний мінімуми.
32. Основні труднощі в оволодінні граматичною системою англійської мови україномовними студентами.
33. Зміст навчання граматики.
34. Основні підходи до ознайомлення з граматичними явищами англійської мови.
35. Вправи для формування граматичних навичок мовлення студентів.
36. Складники іншомовної компетенції в аудіюванні.
37. Загальна характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та вміння.
38. Особливості формування іншомовної компетенції в говорінні у вищій школі.
39. Цілі і завдання навчання аудіювання.
40. Класифікація видів аудіювання і типи аудіотекстів.
41. Вправи для формування іншомовної компетенції в аудіюванні.
42. Вимоги до текстів для навчання аудіювання.
43. Складники іншомовної компетенції в говорінні.
44. Загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та вміння.
45. Монологічна і діалогічна форми мовлення та їх комунікативні, психологічні й лінгвістичні особливості.
46. Особливості формування іншомовної компетенції в говорінні у вищій школі.
47. Цілі і завдання навчання діалогічного і монологічного мовлення.
48. Функціональні типи монологів і діалогів.
49. Вправи та використання різних видів опор для формування компетенції у діалогічному і монологічному мовленні.
50. Навчально-комунікативна мовленнєва ситуація і способи її створення.
51. Рольова гра і методика її організації та проведення.
52. Складники іншомовної компетенції у читанні.
53. Загальна характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності та вміння.
54. Фактори, що впливають на якість читання. особливості формування іншомовної компетенції у читанні у вищій школі.
55. Цілі і завдання навчання читання.
56. Класифікація видів читання і типи текстів для читання.
57. Вправи для формування іншомовної компетенції в читанні, їх цілі і режими виконання.
58. Вимоги до текстів для навчання читання.
59. Складники іншомовної компетенції у письмі.
60. Загальна характеристика письма як виду мовленнєвої діяльності та вміння.
61. Особливості формування іншомовної компетенції у письмі у вищій школі.
62. Цілі і завдання формування іншомовної компетенції у письмі.
63. Жанри і типи писемних текстів.
64. Етапи навчання письма і стандарти створення писемних текстів різних жанрів і типів.
65. Вправи для формування компетенції у письмі.
66. Складники компетенції у перекладі/медіації.
67. Загальна характеристика перекладу як виду мовленнєвої діяльності та вміння.
68. Цілі і завдання формування компетенції у перекладі/медіації.
69. Типи і види перекладу/медіації.

70. Етапи навчання перекладу/медіації.
71. Вправи для формування компетенції у перекладі/медіації.

Модульна контрольна робота № 2:

1. Типи і види планів навчальної діяльності з іноземних мов і перекладу.
2. Структура планів.
3. Компоненти й етапи плану заняття.
4. Заняття як основна форма навчально-виховного процесу з іноземної мови.
5. Специфіка заняття, вимоги до сучасного заняття з іноземної мови.
6. Форми роботи викладача та студентів на занятті.
7. Переваги колективних форм роботи.
8. Типологія занять.
9. Мета, зміст і структура лекційних занять.
10. Мета, зміст і структура практичних занять.
11. Мета, зміст і структура лабораторних занять.
12. Мета, зміст і структура факультативних занять.
13. Функції викладача на занятті.
14. Об'єкти і цілі контролю.
15. Види контролю.
16. Форми контролю.
17. Роль поточного й підсумкового контролю у формуванні іншомовної комунікативної компетенції.
18. Система оцінювання знань, вмінь та навичок з іноземних мов у ВНЗ.
19. Національна система оцінювання, рейтингова система оцінювання, національна шкала оцінювання, шкала ECTS.
20. Мета і завдання позааудиторної роботи з іноземних мов.
21. Принципи організації і планування позааудиторної роботи з іноземних мов.
22. Зміст, види і форми позааудиторної роботи з іноземних мов залежно від специфіки професійної підготовки.
23. Методика проведення постійних і періодичних видів позааудиторної діяльності з іноземних мов.